بەربەمەرگی بە کۆمەڵی پەنا بەران لەیۆنان بگرن !… جەمال کۆشش

دەوڵەتانی ئەوروپا پێویستە یەکسەرە بەهانای پەنابـەرانی یۆنانەوە بچن بەتایبەت دورگەی لێسبۆس Lesbos (کەمپی مۆریا Moria)
ڕێککەوتنی نوێی ئەوروپای یەکگرتوو لەگەڵ تورکیا کاتێکی زۆرتری دەوێت(کە بەنیازن وئۆکەیتان بۆ کردووە)، دەستپێکردنەوەی پرۆسەی لێکۆڵینەوەی داواکانی پەنابـەران کاتی زۆرتری دەوێت(کە لە ١.٤.٢٠٢٠) ەوە لەیۆنان دەستیپێکردۆتەوە. هەر لەمانگی فیبریوەری ٢٠٢٠ ، سەدان ڕێکخراوەی لایەنگرانی مافەکانی پەنابـەرانی نێونەتەوەیی وئەوروپایی ، سەدان نوسەر وسیاسەتمەدارو هەلسوڕاوان، دەیان نامەی کراوە یان ئاراستەی پەرلەمانی ئەوروپاو دەوڵەتەکانیان کردووە بۆ ڕزگارکردنی پەنابـەرانی یۆنان بەتایبەت کەمپی مۆریا.
لەتەواوی یۆنان نزیکەی ١٠٠ هەزار پەنابـەر دەژین، ژیانی ٤٣٥٠٠یان زۆر سەختە ئەوانەی بەسەر کەمپەکاندا دابەشکراون.(بە تایبەت کەمپی مۆریا، لە لێواری کارەساتێکی گەورەی مرۆیدایە).
زۆر دەمێکە لایەنگرانی مافەکانی پەنابـەران داوای باشترکردنی هەلومەرجەکە دەکەن. تەنانەت پرۆفیسۆر Jean Ziegler (جین تسیگلەر (٨٦ ساڵ) وەک جێگری سەرۆکی ن□تردەی یوئین بۆ مافی مرۆف، لەسەردانی مانگی مەی ٢٠١٩ بۆ کەمپی مۆریا ، کتێبێکی نوسی بەناوی (شەمەزارییەکەی ئەوروپا)، هەر لەو کتێبەدا باسی ڕەقبونەوەی دوو مناڵ لەسەرما دەکات، هەوڵی خۆکوژی مێردمناڵ وپاشماوەی برینەکانی سەرجەستە، ڕاپۆرتیکی ووردە لە داڕوخانی هەموو بەهایەکی ئینسانی ومافـەکانی مر□ق وداواکانی پەنابـەری . وە نێوی دەنێت ((ستراتیژی تیرۆر)) بۆ تۆقاندنی پەنابـەران کە ئیدی لە بیر لە هەلاتن بەرەو ئەوروپا نەکەنەوە ودابنیشن لە نیو جەنگ وکوشتاروهەژاریدا زیندە بەچاڵ بکرێن.
تکایە، تکایە ، هیچی تر کات بەفیڕۆ مەدەن، هەلومەرجەکە یەکجار ترسناکە. لەکەمپی مۆریا نزیکەی ٢٢ هەزار کەس کە لەبنەڕەتدا بۆ کەمتر لە ٣٠٠٠ کەس بنیاتنراوە کۆکراونەتەوە، بە ١٣٠٠ کەس یەک بەلوعەی ئاو یان هەیە کە ئەویش بەزۆی دەبڕدرێت، بە سەدان کەس یەک توالێتیان بەر دەکەوێت، قەتارەی دورودڕیژی نۆرەکانی خواردن

وتوالیت وئاو، پاڵەپەستۆو قەرەباڵخیەکی زۆریان دروستکردووە. زبڵدانی گەورە وچڵکاوی قووڵ ، کەمترین ئاستی تەندروستی تیا بەدی ناکرێت. لەو ٢٢ هەزار پەنابەرە، ٨هەزاریان مناڵن وزیاتر لە ١٦٠٠ کەسیان ئەو مناڵ ومێرد مناڵانەن ودابڕاون لە کەس وکاریان یان خۆیان لە دەستکەس وکاریان هەڵاتوون. سەدان نەخۆش وپەککەوتە وبەتەمەنی تیدایە.، بئومێدی ، ترس لەئایندە، بەخزمەتگوزارییەکان، بێکار وبێ قوتابخانە، بواریان بۆ سەدان نەخۆشی دەروونی سازداوە. بەگشتی پەنابەران هەموو شتێکیان لەسەندراوە تەوە کەداوایان لێدەکەن خۆیان کەرەنتینە بکەن.

زەنگی هۆشداریی کردنەوەکە لێیدا. لەکەمپی ریتسۆنا (Ritsona ی ٧٥ کم دوورە لەئەسیناوە) کە ٢٥٠٠ پەنابەری تیا نیشتەجێکراون ، لەسەرەتای مانگی ٤دا ژنێکی ئەفریکایی مناڵی دەبێت، تاقیکردنەوەی فایرۆسی کرۆناکەی پۆزەتیف دەبێت، هەر لەو کەمپەدا، ٢٠ کەسی تریش هەڵگری فایرۆسەکەن و تەواوی کەمپەکەش لە کەرەنتینەدان.

تائێستا لەکەمپی مەرینا بە پێی راگەیاندنەکان، کچێکی گریکی کە لەسوپەرمارکیتیکدا ئیشی دەکرد توشی پەتای کرۆنا بووە. بەڵام لە حاڵەتی پەڕینەوەی پەتاکە بۆ نێو کەمپەکە، ئیدی دەبێت پێشبینی کارەساتی گەورەی مرۆیی بکەین. دەبێت پێشبینی مەرگی بەکۆمەڵ بکەین.٢٢٠٠٠ هەزار کەس ٣ دکتۆریان هەیە.لە تەواوی نەخۆشخانەکان ٦ ئامێری هەناسەدان هەیە، داودەرمان زۆرکەم وگرانە. بەهۆی ئەم دەرد وپەتایەشەوە ، بەشێکی زۆر لەو خۆبەخشانەی یارمەتی پەنابەریان دەدا، کشاونەتەوە بۆ وڵاتەکانی خۆیان.

ئەم ئینسانانە لەلایەن مرۆقایەتیەوە بە تیاچوون ومەرگ جێهێڵراون. نابێت ڕێگا بدەین.

بۆیە گواستنەوەی پەنابەران بۆ هوتیلەکان، خانوچ□□□کان، دروستکردنی خانووی سەفەری تەختەیی ، دواکەوتن هەڵناگرێت ودەوڵەتی یۆنان بەرپرسی یەکەمە .

گواستنەوەی بەپەلەی هەموو ئەو پەنابەرانەی کەلەلایەن وڵاتە ئەوروپییەکانەوە بەڵێنیان وەرگرتنیان پێدراوە.

حکومەتی عێراق و هەرێمی کوردستان بەتەنگ هانای ئەو پەنابەرانە عێراقیانەوە بچن و گیان وژیانیان لەم دۆخە سەختەدا قوتار بکەن.

هەموو ئەوانەی کەسو کاریان لە یۆناندا بەتایبەت لەکەمپی مەرینادا گیریان خواردووە تکایە بەهانایانەوە بچن.

جەمال کۆشش ٥.٤.٢٠٢٠